

Erfarenheter från en rådgivare

Johan Olsson, leg. veterinär

TRÄFF FÖR DJURSKYDDANSVARIGA PÅ SVENSKA SLAKTERIER

Varför rådgivning?

- KRAVs djurvälståndsvision: Samtliga djurslag får utlopp för sina naturliga beteenden och behov *genom hela livet*, och lantbrukets raser är sunda och robusta.
- KRAV-certifierade slakterier —> lagstiftningen + ytterligare krav
- Plan för kontinuerliga förbättringar av djurvälstånd
- Resultatet av rådgivningen inarbetas i förbättringsplanen

Vad går rådgivningen ut på?

**Identifiera
kritiska
punkter**

**Avlastning av
djuren**

Drivning

Uppstallning

Bedövning

Avlivning

- Genomgång av samtliga praktiska moment
- Genomgång av dokumentation
- Djurmiljö, utrustning, kompetens
- Samtliga djurslag som slaktas
- Muntlig genomgång av fynd och konklusioner
- Skriftlig rapport —> verktyg för djurskyddsansvariges plan för förbättringsförslag och tidpunkter för åtgärder gällande djurvelfärd och djurmiljö på slakteriet

När ska rådgivning utföras?

- inför inträde i certifieringen
- minst vart tredje år (minst vart 10:e år för slakterier som slaktar färre än 1 000 djurenheter per år)
- vid omfattande ny- eller ombyggnader
- vid hög eller ökande frekvens av besiktningsfynd färsk skada (42)
- vid återkommande djurväl-färdsproblem
- om certifieringsorganet bedömer djurväl-färden som otillfredsställande

Konklusion

- Hjälp till att leva upp till lagstiftningen samt KRAVs utvidgade regler
- Underlag för planering
- Viktigt verktyg för kontinuerlig förbättring av djurvälstånd

Slutsatser från ett antal rådgivningsbesök

Ofta förekommande fynd

- **Transport och avlastning:**
- Djurtransporter generellt i gott skick.
- Kommersiella transportörer och djurägare som deltar i transporten visade varierande hanteringsmetoder.
 - Avlastningen skedde i vissa fall lugnt och kontrollerat när slakteriets personal hanterade djuren.
 - I andra fall kunde djurägare vara mer hårdhänta och sakna formell kompetens för djurhantering på slakteri.
- Tvekan hos djuren vid övergångar från transport till anläggning, särskilt när underlaget eller ljusförhållandena förändrades.

Slutsatser från ett antal rådgivningsbesök

Ofta förekommande fynd

- **Drivning:**
- Drivningen fungerar överlag väl men påverkas negativt av ojämna underlag, skuggor och trasiga gummimattor som skapar halkrisk och tvekan hos djuren.
- Ljussättningen i drivgångar är ibland inte optimal, vilket leder till att djuren stannar upp och stressas.
- Drivvägarna kunde innehålla skarpa svängar som ytterligare försvårar djurens rörelser.

Slutsatser från ett antal rådgivningsbesök

Ofta förekommande fynd

- **Uppstallning:**
- Observationer om underhållsbrister, som giljotingrindar som inte slöt tätt mot golvet, avsaknad av ridskydd och otillräckligt med strö i vissa boxar.
- Variation i hur personalen hanterade djurens uppstallning.
- Även exempel där standardrutiner inte följdes fullt ut, och personalens kännedom om rutinerna varierade.

Slutsatser från ett antal rådgivningsbesök

Ofta förekommande fynd

- **Bedövnings- och avlivningsprocessen:**
- Bedövningsproceduren fungerar överlag bra.
- Observationer av otillräcklig dokumentation av bedövning och ombedövning.
- Ofta observeras att förbättringar kan göras i bedövningsutrymmena för att minska djurens stress och förbättra effektiviteten.

Slutsatser från ett antal rådgivningsbesök

Ofta förekommande rekommendationer

- **Kontinuerlig mätning och övervakning:**
- Ett system för kontinuerlig mätning och övervakning av djurvälstånd.
- HACCP-principer och objektiva numeriska poängsystem kan slakterier använda för att övervaka och utvärdera djurhanteringen över tid.
- Specifika kontrollpunkter längs hela djurens resa från ankomst till avblodning, regelbunden mätning av kritiska faktorer så som antal djur som springer, snubblar eller vokaliserar vid fixering.

Slutsatser från ett antal rådgivningsbesök

Ofta förekommande rekommendationer

- **Förbättring av ljussättning och underlag:**
- För att underlätta djurens förflyttning och minska stress
 - förbättra ljussättningen i drivgångar och stallar.
 - installera riktad belysning och undvika skarpa skuggor på golvet.
 - golvytans beskaffenhet bör också vara jämn och halkfri, med regelbundet underhåll av gummimattor eller liknande material för att förhindra tvekan och olyckor.

Slutsatser från ett antal rådgivningsbesök

Ofta förekommande rekommendationer

- **Standardrutiner:**
- Det är viktigt att personalen utbildas i och följer standardrutiner för att säkerställa konsekvent djurhantering (som sker så som slakteriet vill att den ska ske).
- Rutinerna bör omfatta allt från ankomst och avlastning till drivning och bedövning/avblodning.
- Regelbundna utbildningstillfällen för personal, särskilt i samband med nyanställningar.
- Rutinerna uppdateras i takt med förändringar i praxis eller utrustning.

Slutsatser från ett antal rådgivningsbesök

Ofta förekommande rekommendationer

- **Underhåll och förbättring av anläggningar:**
- Ett systematiskt underhållsprogram bör upprättas för att säkerställa att alla delar av anläggningarna, som grindar, drivgångar och boxar, är i gott skick.
- Det är viktigt att rapportera underhållsbehov till den djurskyddsansvarige.
- Den djurskyddsansvarige behöver ha en aktuell plan med förbättringsförslag och tidpunkter för åtgärder som gäller djurvälferden och djurmiljön på slakteriet.

Slutsatser från ett antal rådgivningsbesök

Ofta förekommande rekommendationer

- **Förbättring av bedövnings- och avlivningsprocessen:**
- Bedövningsutrustningen bör kontinuerligt utvärderas för att säkerställa att den fungerar effektivt och utan fel.
- Det rekommenderas att förbättra dokumentationen av ombedövning och bedövningsprocedurer för att säkerställa högsta möjliga nivå av djurvälfärd.
- För att minimera djurens stress bör bedövningsutrymmena anpassas så att djuren inte har för stora ytor att röra sig i och att passagerna utformas så att de känns naturliga för djuren att röra sig igenom.

Viktigt budskap

- Många slakterier har gamla lokaler som inte medger optimal djurhantering, ombyggnation kanske ej möjlig pga praktiska och ekonomiska förutsättningar.

—> välutbildad och personal med gott djuröga kan dock till stor del kompensera.

Bos Taurus Veterinary Consultants AB

+46702779980

+46906954600

WhatsApp: +6281244997730

office@veterinaryconsultants.se

<https://veterinaryconsultants.se/>